

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Maatilojen asiakastyytyväisyyskysely 2022 - tulokset

7.4.2022

Kyselyn taustaa

- Tämän maatalojen asiakastyytyväisyyskyselyn aineisto on kerätty alkuvuodesta 2022 sähköisellä kyselyllä.
- Kyselyssä on selvitetty viljelijöiden kokemuksia maataloustukien hakuprosessista, tukien valvonnasta sekä luomu- ja siemenviljelystä.
- Kysely tarjoaa vertailutietoa vuosina 2014, 2016 ja 2018 tehdyille maataloustukien valvonnan asiakastyytyväisyyskyselyille.

Kyselyn toteutus ja vastaajaotos

- Tutkimus toteutettiin nettikyselynä tammikuussa 2022.
- Asiakastyytyväisyyskyselyssä vastaajaryhminä olivat vuonna 2021 pelto- ja eläintukivalvonnoissa olleet tilat, luomutilat ja siementilat.
- Kaiken kaikkiaan asiakastyytyväisyyskyselyjä lähetettiin 2 315 kpl. Analyysin kelpaavia vastauksia oli yhteensä 342 kappaletta (vastaus-% 15).
- 56 % vastaajista oli täyttänyt kevään 2021 päätukihakemuksen itse, 37 % neuvoja oli täyttänyt hakemuksen ja 7 % joku muu (esim. puoliso) oli täyttänyt hakemuksen.
- Tässä esitettyjä tuloksia ei ole analysoitu tilastollisin menetelmin.

Vastaajamäärät vastaajaryhmittäin

	Otos (N)	Vastauksia (N)	Vastausprosentti
Tilat, jotka eivät ole olleet tukivalvonnassa	560	98	18
Peltovalvonnassa olleet tilat	1416	199	14
Eläinvalvonnassa olleet tilat	361	48	13
Tila luomutuotannossa tai siirtymävaiheessa luomutuotantoon	325	50	15
Siemenviljelytila	316	62	20

Yksi vastaaja voi kuulua yhteen tai useampaan vastaajaryhmään

Vastaajanäyte

Vastaajanäyte 2016-2021

	2016		2018		2021	
	N	%	N	%	N	%
Yhteensä	814	100	707	100	342	100
Peltoala (ml. vuokrapelto)						
Alle 5 ha					9	3
5-14 ha (2018 asti: alle 15 ha)	137	17	181	26	62	18
15-39 ha	292	36	154	22	115	34
40-74 ha	212	26	167	24	73	21
75-99 ha (2018 asti: yli 75 ha)	172	21	204	29	31	9
Yli 100 ha					52	15
Viljelijän ikä						
Alle 30 vuotta	23	3	25	4	9	3
30-49 vuotta	333	41	287	41	110	32
50-65 vuotta	394	48	327	46	160	47
66+ vuotta	64	8	68	10	63	18

Päätoimiset ja sivutoimiset vastaajat (%)

	Päätoiminen viljelijä	Sivutoiminen viljelijä (palkkatöissä tilan ulkopuolella)
Kaikki vastaajat	60	40
Tilat, jotka eivät ole olleet tukivalvonnassa	62	38
Peltovalvonnassa olleet tilat	54	46
Eläinvalvonnassa olleet tilat	85	15
Tila luomutuotannossa tai siirtymävaiheessa luomutuotantoon	71	29
Siemenviljelytila	66	34

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kokonaistyytyväisyys

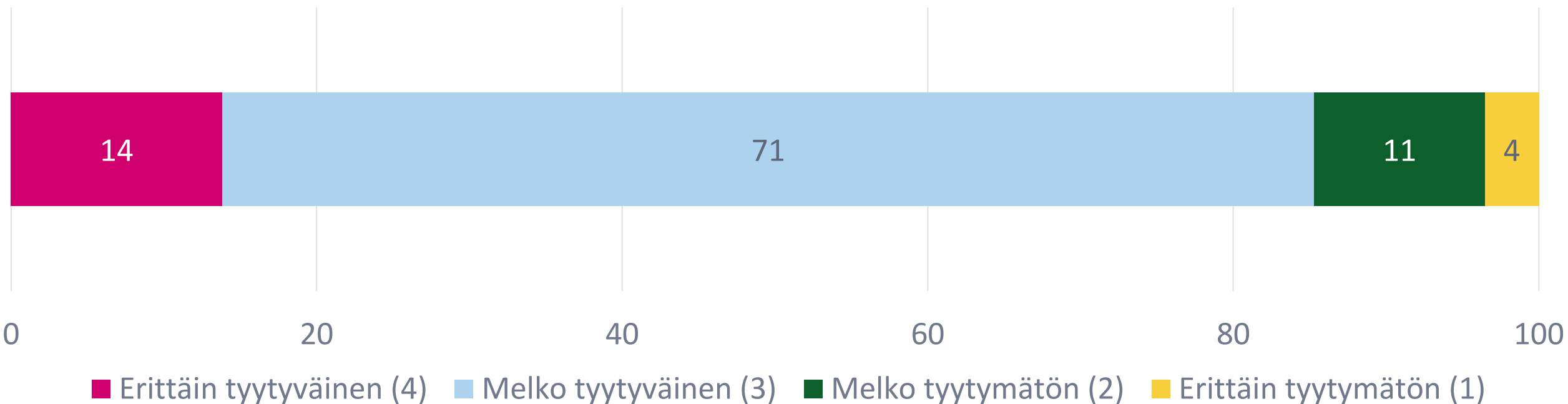

Kuinka tyytyväinen olet Ruokaviraston ja maaseutuhallinnon toimintaan kokonaisuutena?

Vastaajaryhmistä tyytyväisimpiä olivat siemenviljelytilat (KA 3,15), kun taas vähiten tyytyväisiä olivat eläinvalvonnassa olleet tilat (KA 2,83).

% vastaajista (N=340)

Keskiarvo 2,96 (asteikolla 1-4)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Viljelijätukien haku ja valvonta

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

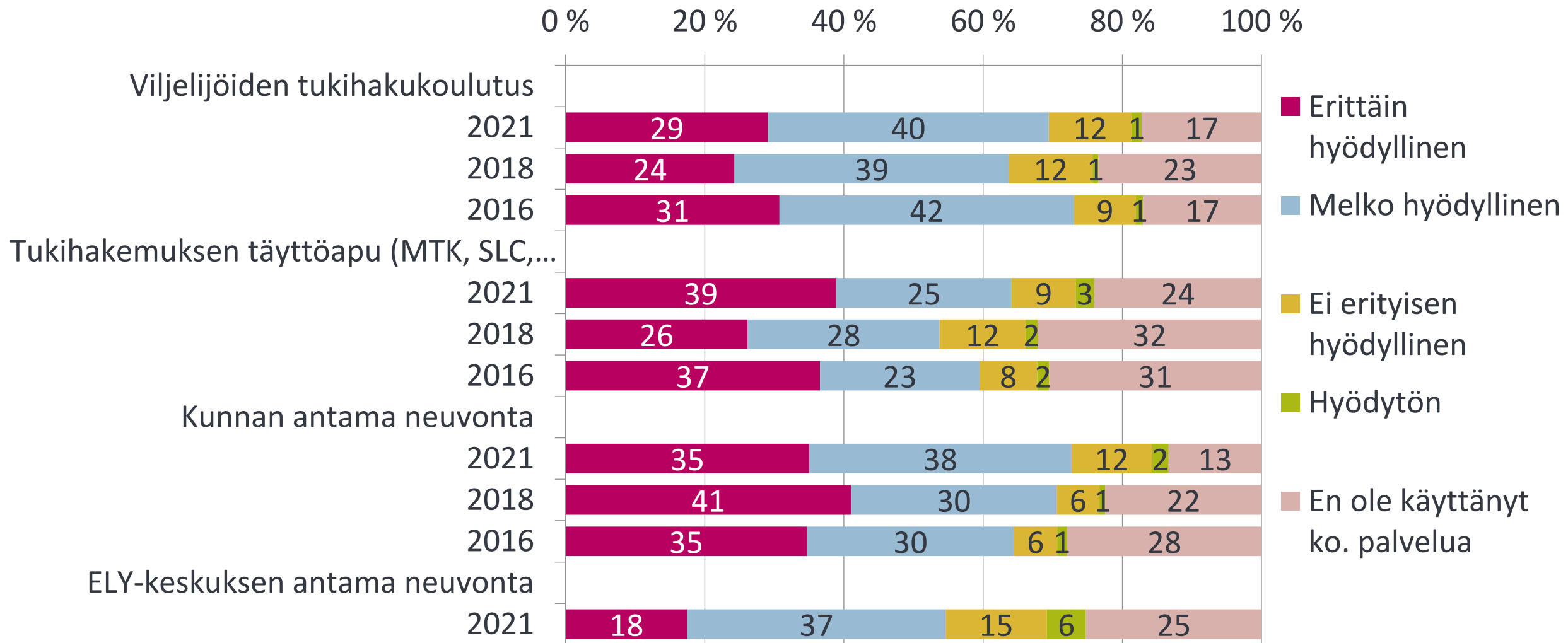
Tukien hakeminen ja viestintä

Kunnan antamaa neuvontaa ja tukihakemuksen täyttöapua pidetään hieman aikaisempia vuosia hyödyllisempänä

”Kuinka hyödyllisenä koet seuraavat tukihakuun liittyvät palvelut?” (1/2)

Vipu-palvelua pidetään edelleen erittäin hyödyllisenä

”Kuinka hyödyllisenä koet seuraavat tukihakuun liittyvät palvelut?” (2/2)

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

Vipu-palvelu kokonaisuudessaan

Päätukihaun Vipuneuvoja-välilehti

Ruokaviraston lähettämät...

Erittäin hyödyllinen

Melko hyödyllinen

Ei erityisen hyödyllinen

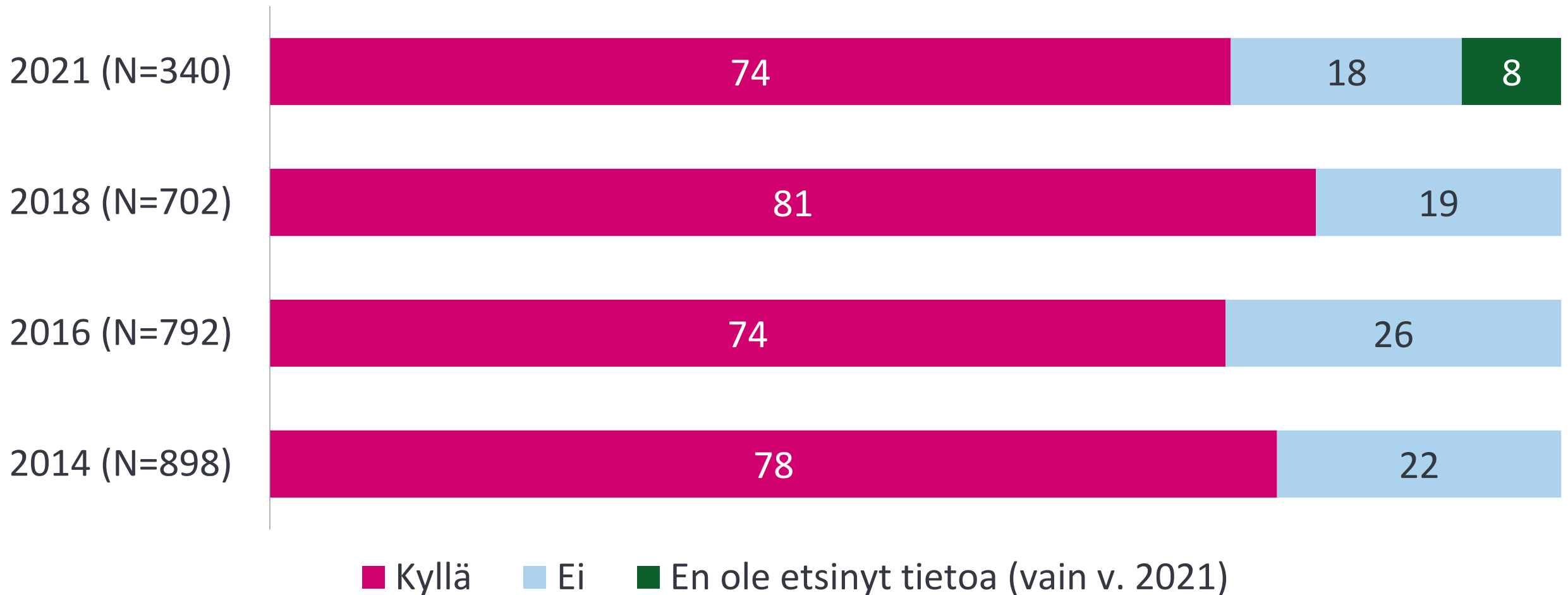
Hyödytön

En ole käyttänyt ko. palvelua

Noin kolme neljästä vastaajasta pitää tukihausta saatavilla olevaa tietoa riittävänä.

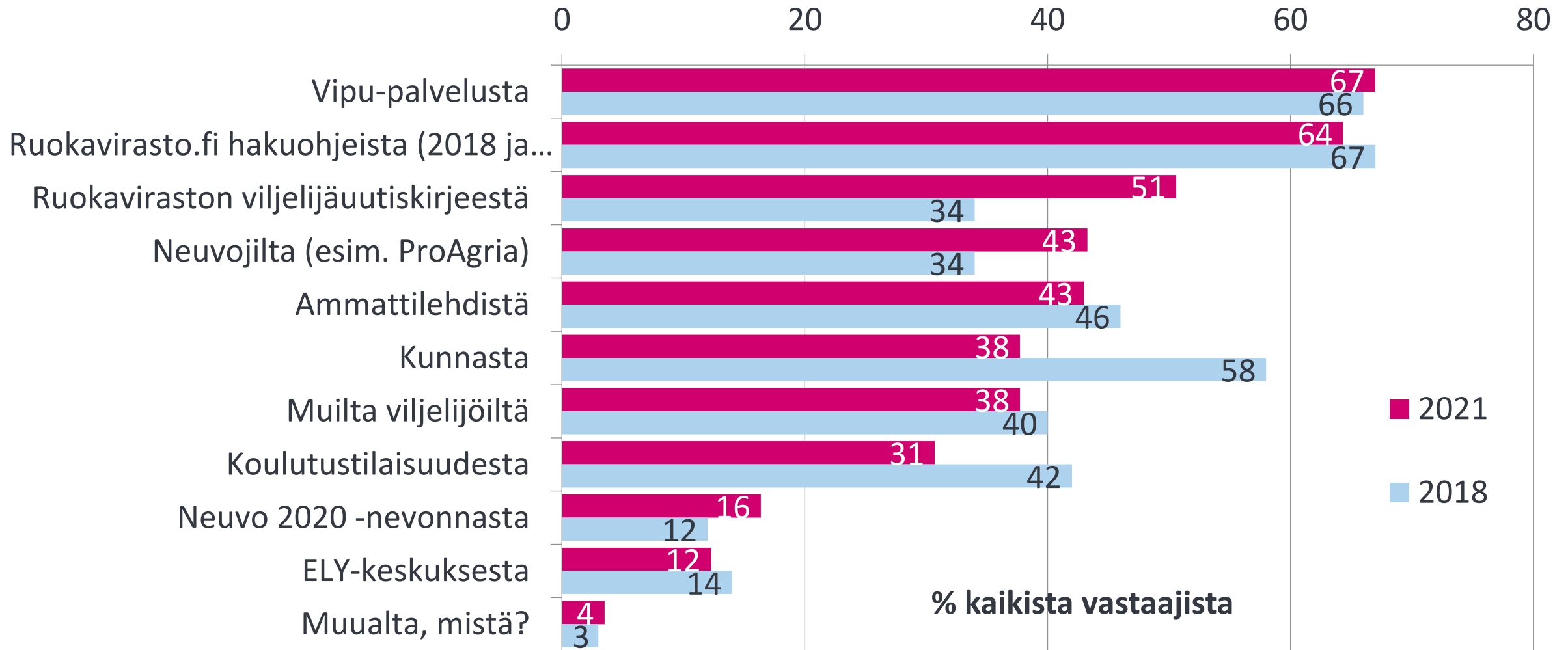
”Onko tukihausta ja -ehdoista saatavilla riittävästi tietoa?”

Viljelijäuutiskirje on kasvattanut suosiotaan tiedon lähteenä

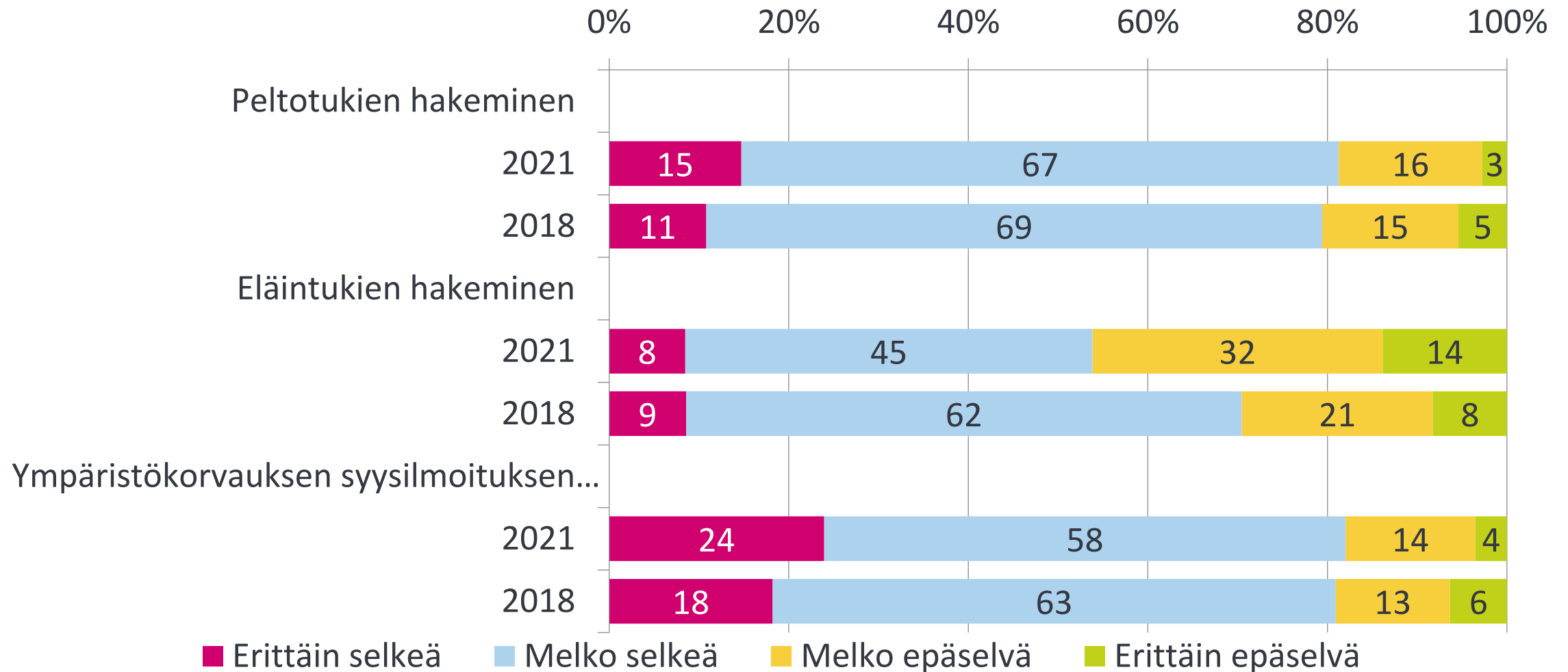
”Mistä olet saanut tietoa tukihausta ja -ehdoista?”

Tukien hakemisen selkeydessä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia

”Kuinka selkeinä koet seuraavat maataloustukiin liittyvät asiat?” (1/2)

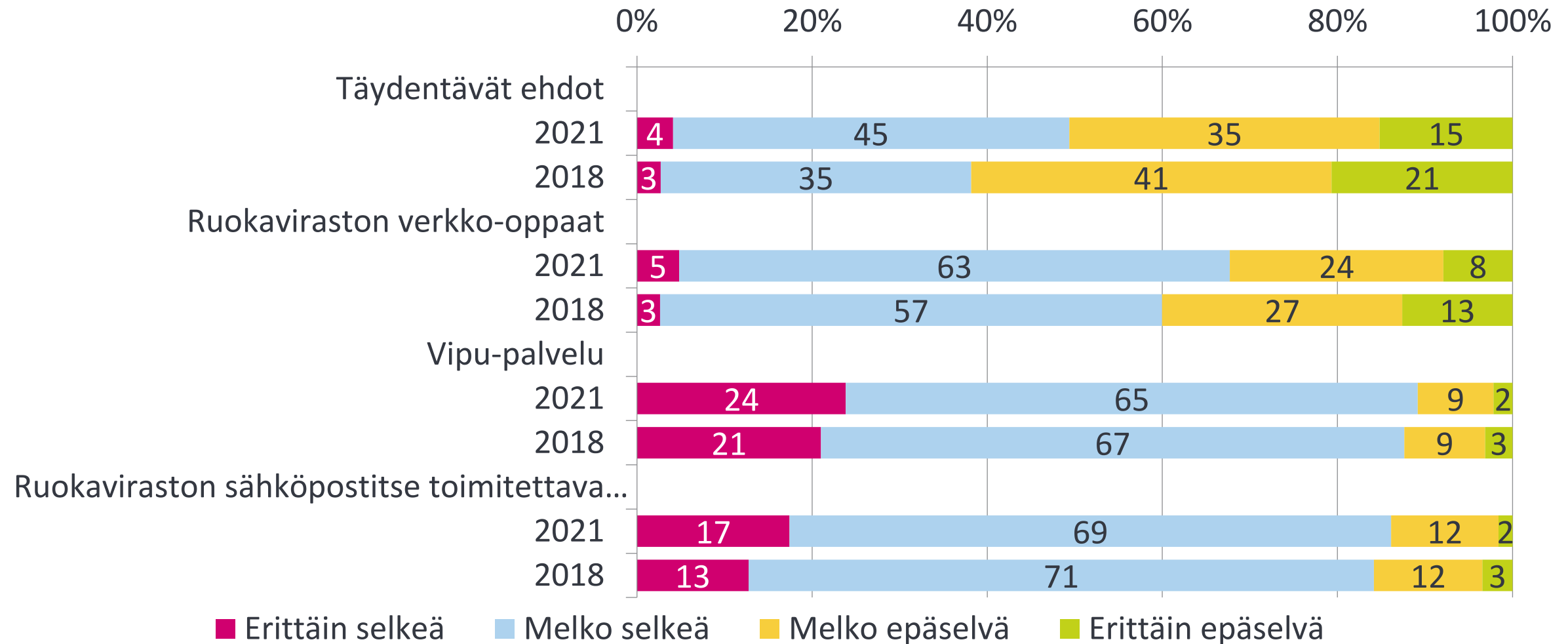

Tukien hakemisen selkeydessä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia

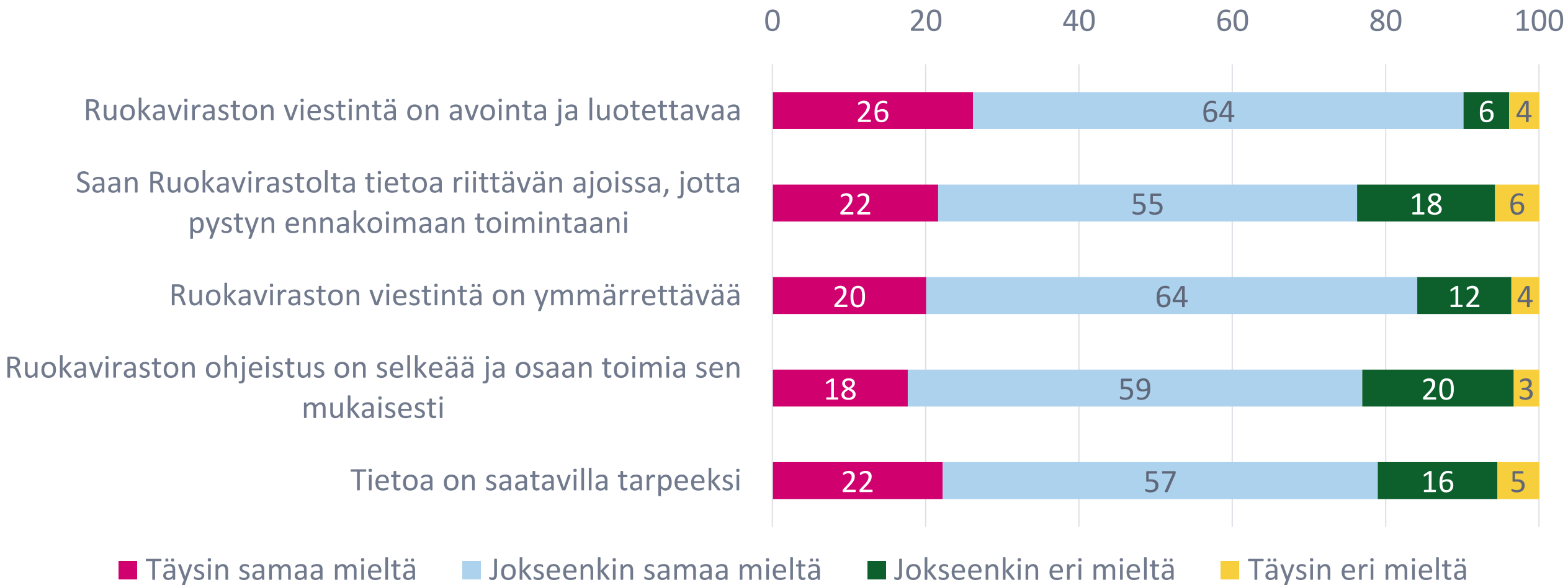
”Kuinka selkeinä koet seuraavat maataloustukiin liittyvät asiat?” (2/2)

Ruokaviraston viestintä saa pääosin hyvät arviot

”Arvioi Ruokaviraston viestintää”

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Viljelijätukien valvonta

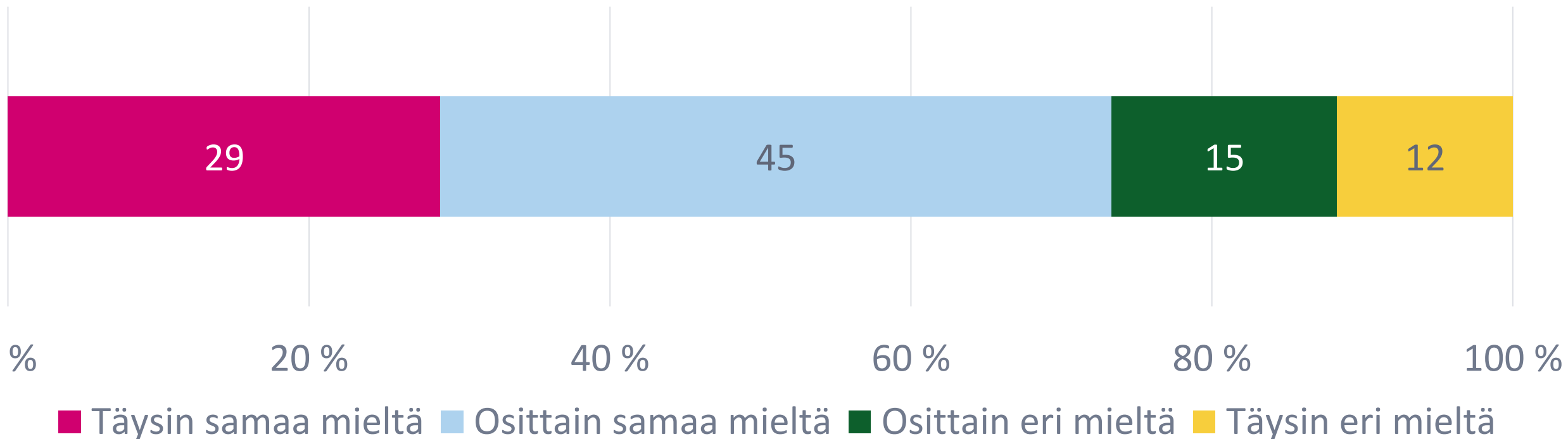

Vastaajista 73 % on täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että tukivalvonnoista on saatavilla riittävästi tietoa

”Tukivalvonnoista on saatavilla riittävästi tietoa”

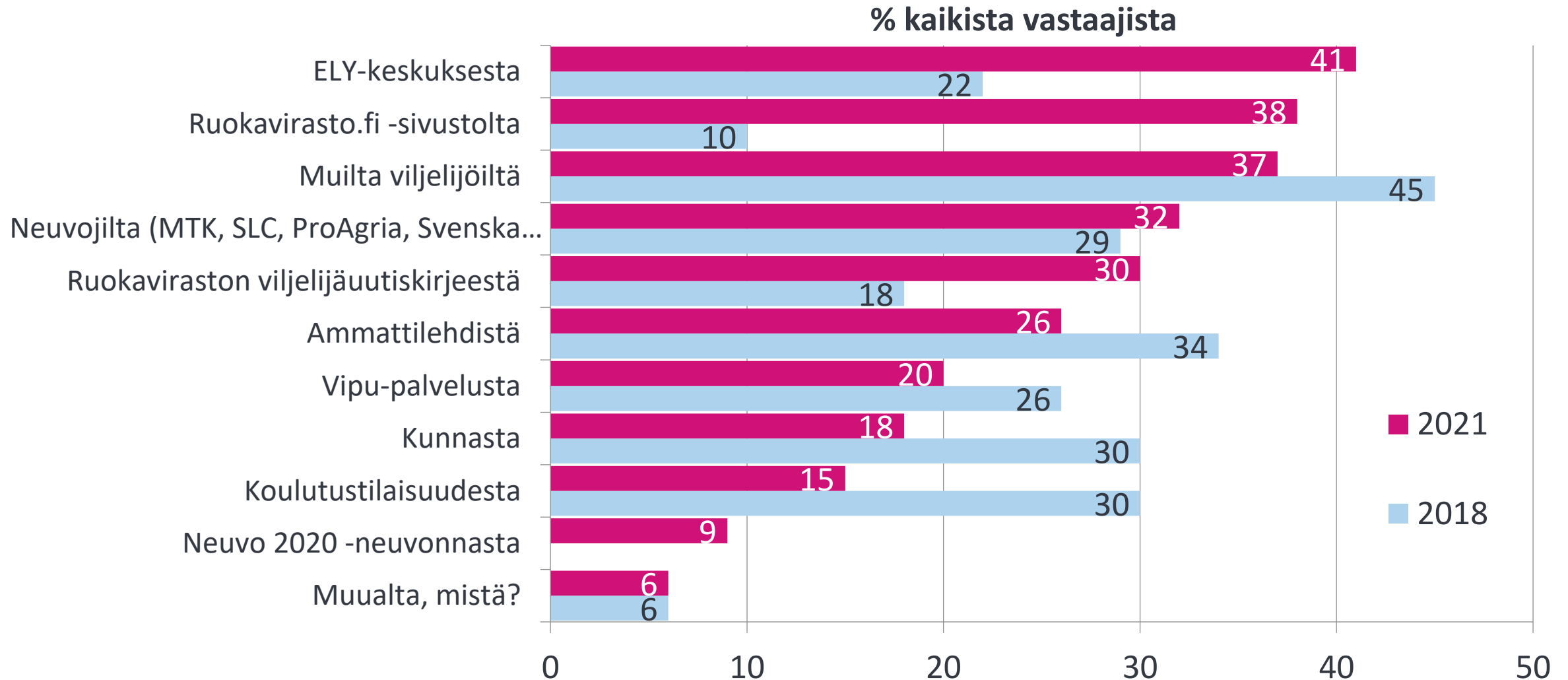
Vuonna 2018 kysymykseen *”Onko tukivalvonnoista saatavilla riittävästi tietoa?”* 71 % vastaajista vastasi *”Kyllä”*.

ELY-keskus ja Ruokaviraston verkkosivut ovat tärkeimmät tietolähteet tukivalvonnoissa

"Mistä olet saanut tietoa tukivalvonnoista?"

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Viljelijätukien valvontatapahtuman arviointi

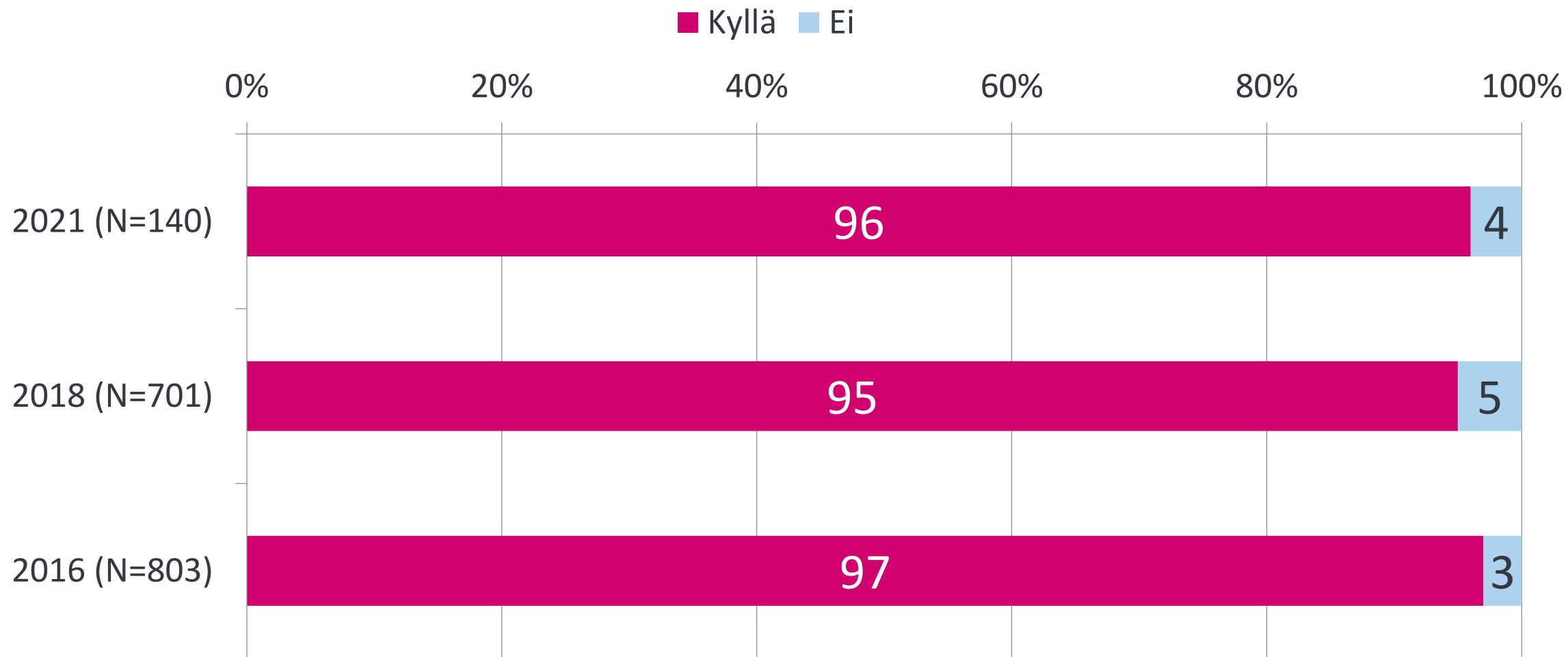
Valvontatapahtuman arviointi

- Vastaajista 61 % osallistui tarkastukseen (kokonaan tai osittain) itse tai yhdessä edustajansa kanssa. 34 % ei osallistunut tarkastukseen. Vastaajista 5 % ilmoitti, että tarkastukseen osallistui vain edustaja (ei viljelijä itse).
- Vuoden 2018 kyselyyn vastaajista yli 90 % oli osallistunut tarkastukseen itse.
- Kouluarvosana valvontakäynnille kokonaisuudessaan laski vuoteen 2018 verrattuna. Vuonna 2018 kouluarvosana oli 8,29 kun se nyt oli 7,87.
- Ne vastaajat, jotka olivat osallistuneet tarkastukseen itse tai yhdessä edustajansa kanssa antoivat keskimäärin paremman kokonaisarvosanan valvontakäynnille (8,02) kuin ne vastaajat, jotka eivät olleet paikalla tarkastuksen aikana (7,44)
- Parhaimmat kouluarvosanat saivat tarkastajien hygieniavarusteet kotieläinvalvonnoissa (9,02) ja tarkastajien käyttäytymisen ystävällisyys ja asiakaslähtöisyys (8,71)

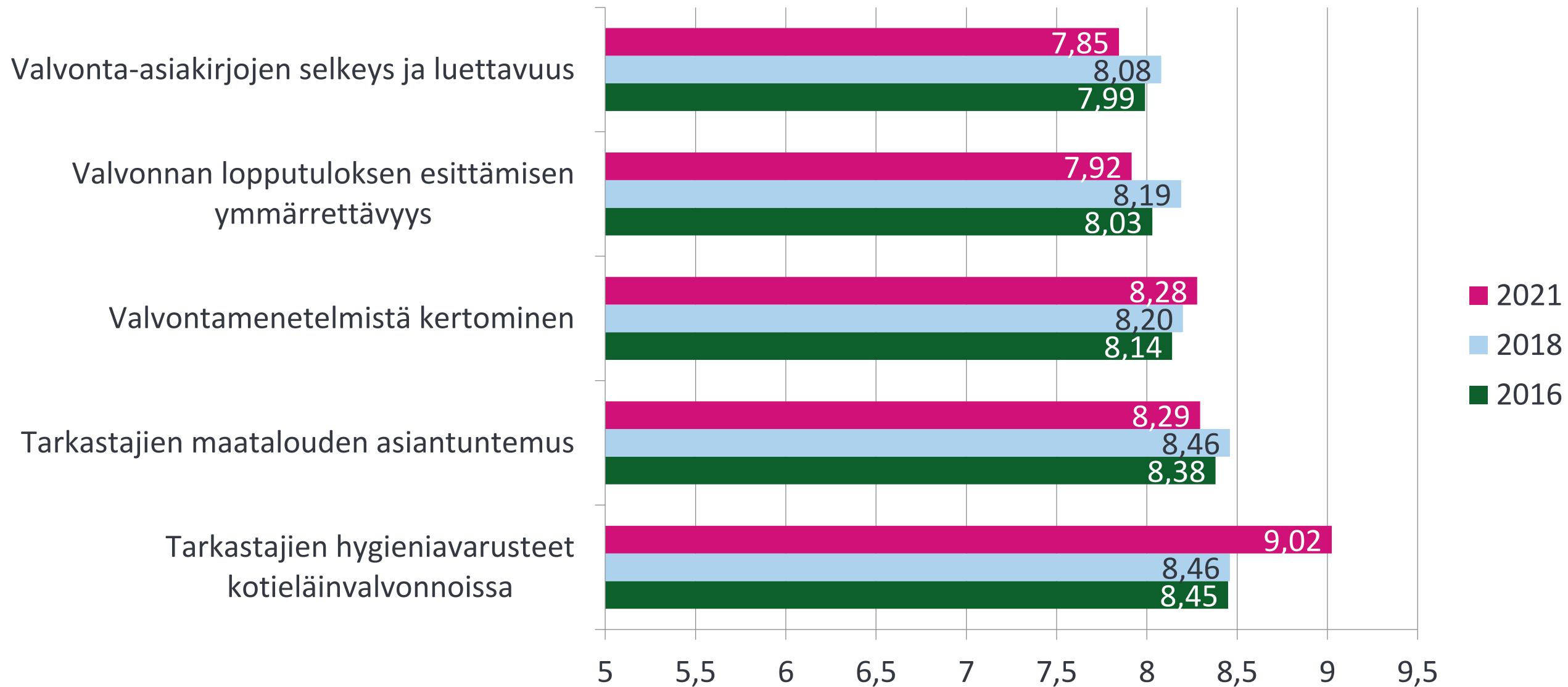
”Esittäytyivätkö tarkastajat tilalle saapuessaan asianmukaisesti?”

(Osuudet niistä vastaajista, jotka olivat paikalla tarkastuksen aikana)

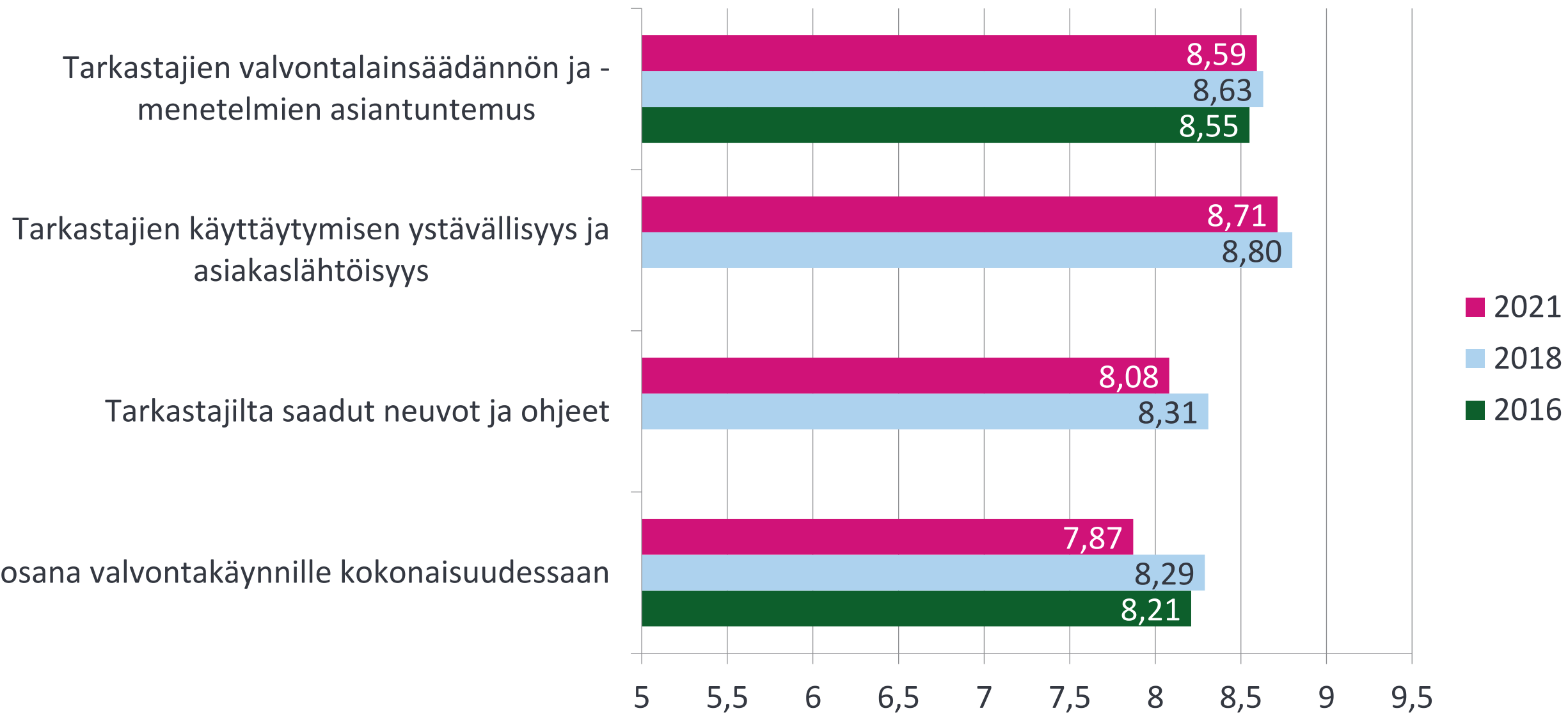

”Minkä kouluarvosanan annat seuraaville tukien valvontatilanteeseen liittyville asioille?” (1/2)

”Minkä kouluarvosanan annat seuraaville tukien valvontatilanteeseen liittyville asioille?” (2/2)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Valvojien toiminta viljelijätukien valvonnan jälkeen

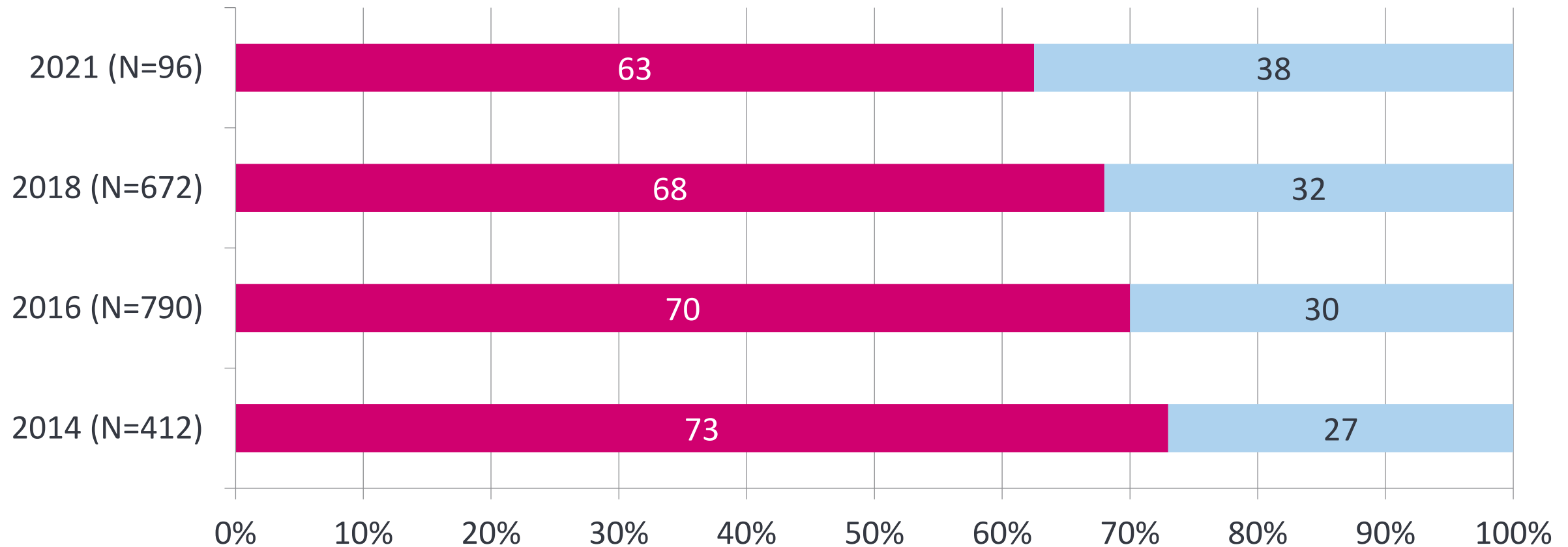

Aiempaa harvemmalle kerrottiin mahdollisuudesta hakea oikaisua valvonnan tulokseen

”Kerrottiinko sinulle mahdollisuudesta hakea oikaisua valvonnan tulokseen?”

■ Kyllä ■ Ei

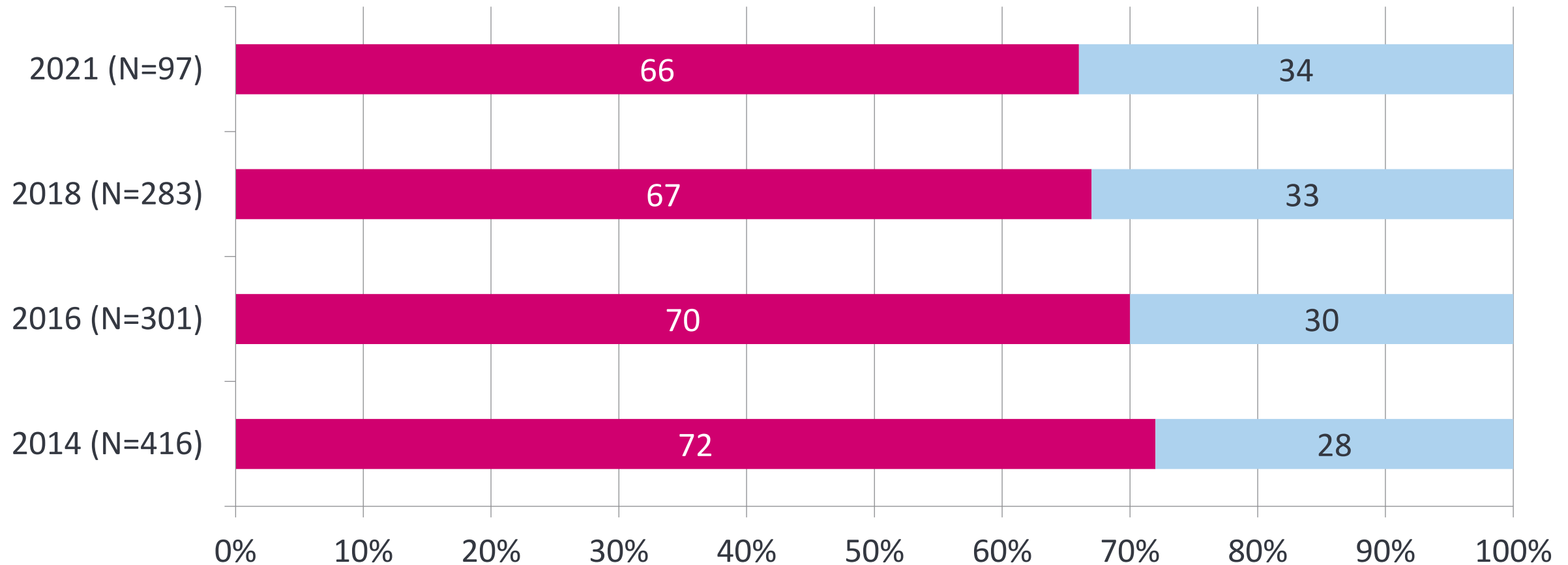

Seuraamuksen perusteluiden riittävydessä ei juuri ollut muutosta v. 2018 verrattuna

”Saitko mielestäsi riittävät perustelut tuen leikkaamiselle / sanktioinnille?”

■ Kyllä ■ Ei

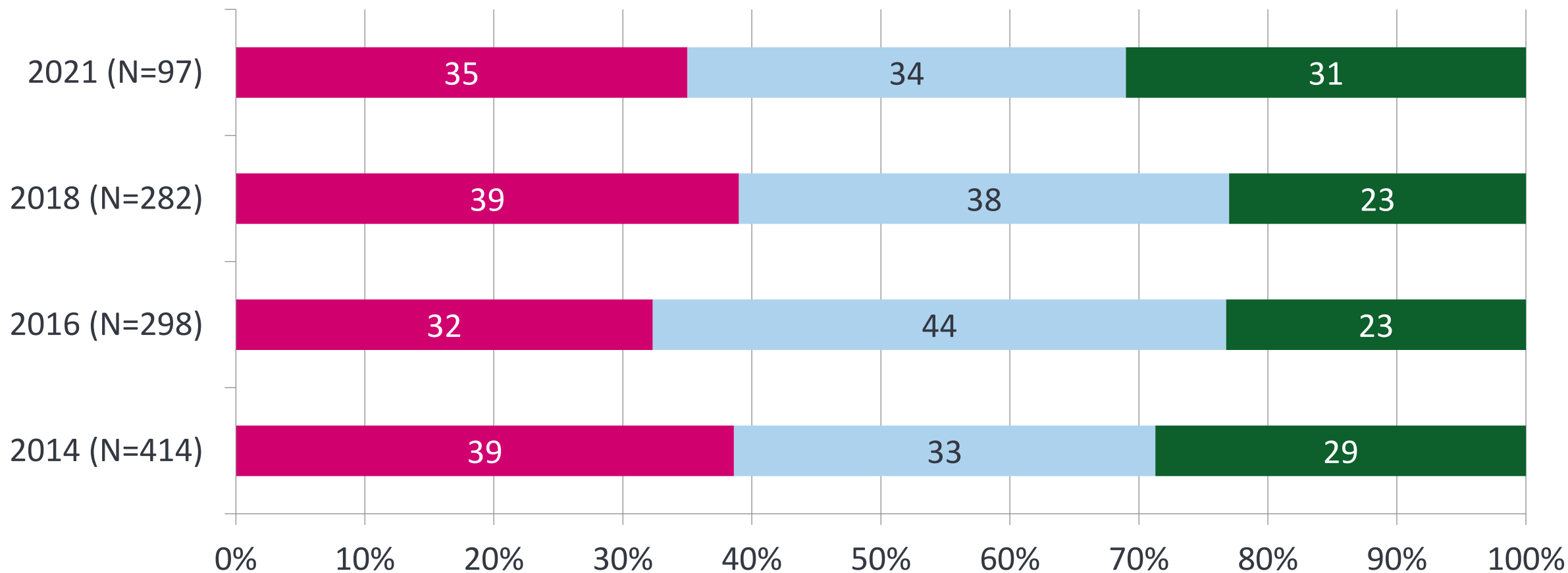

Seuraamusta täysin kohtuuttomana pitävien osuus nousi hieman v. 2018 verrattuna

”Koitko seuraamuksen olevan oikeudenmukainen suhteessa havaittuun virheellisyyteen?”

■ Seuraamus oli oikeudenmukainen ■ Seuraamus oli melko kohtuuton ■ Seuraamus oli täysin kohtuuton

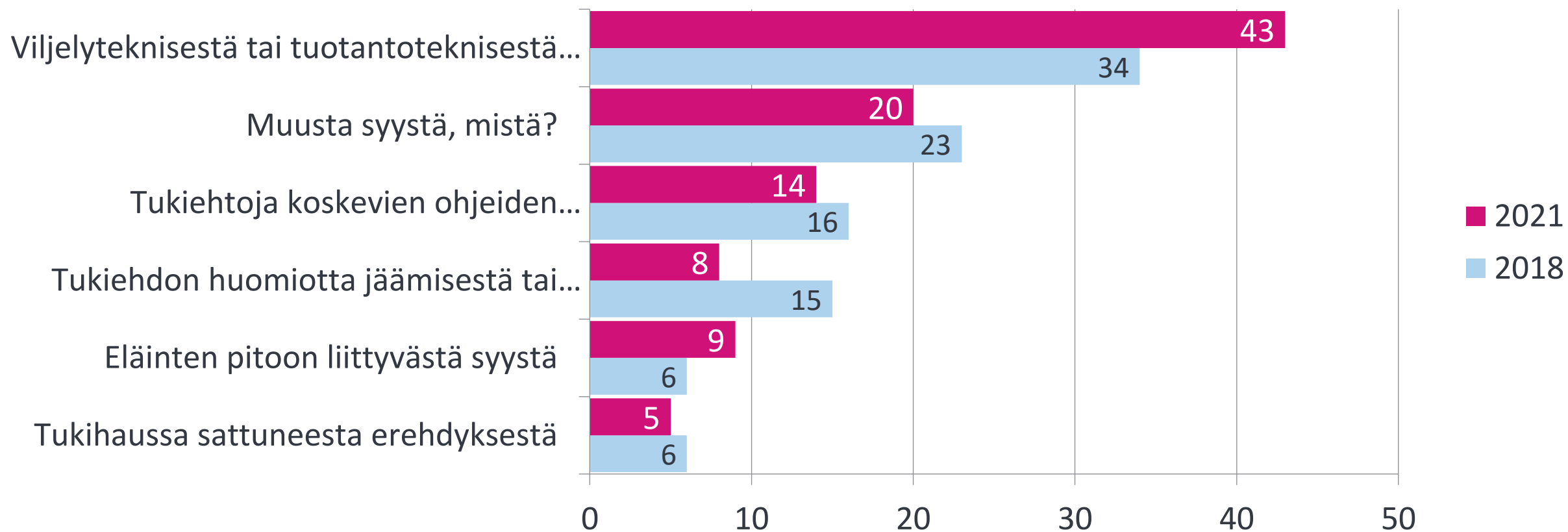

Viljely- tai tuotantoteknistä syytä pidettiin edelleen yleisimpänä syynä tukiseuraamukseen

”Mistä tukiseuraamus mielestäsi ensisijaisesti johtui?”

% kaikista vastaajista

Muina syinä mainittiin muun muassa pinta-alat sekä useita yksittäisiä syitä.

Jos viljelijätukien valvonnassa tuli esille tulkinnanvaraisia havaintoja, mihin ne liittyivät?

% vastanneista

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

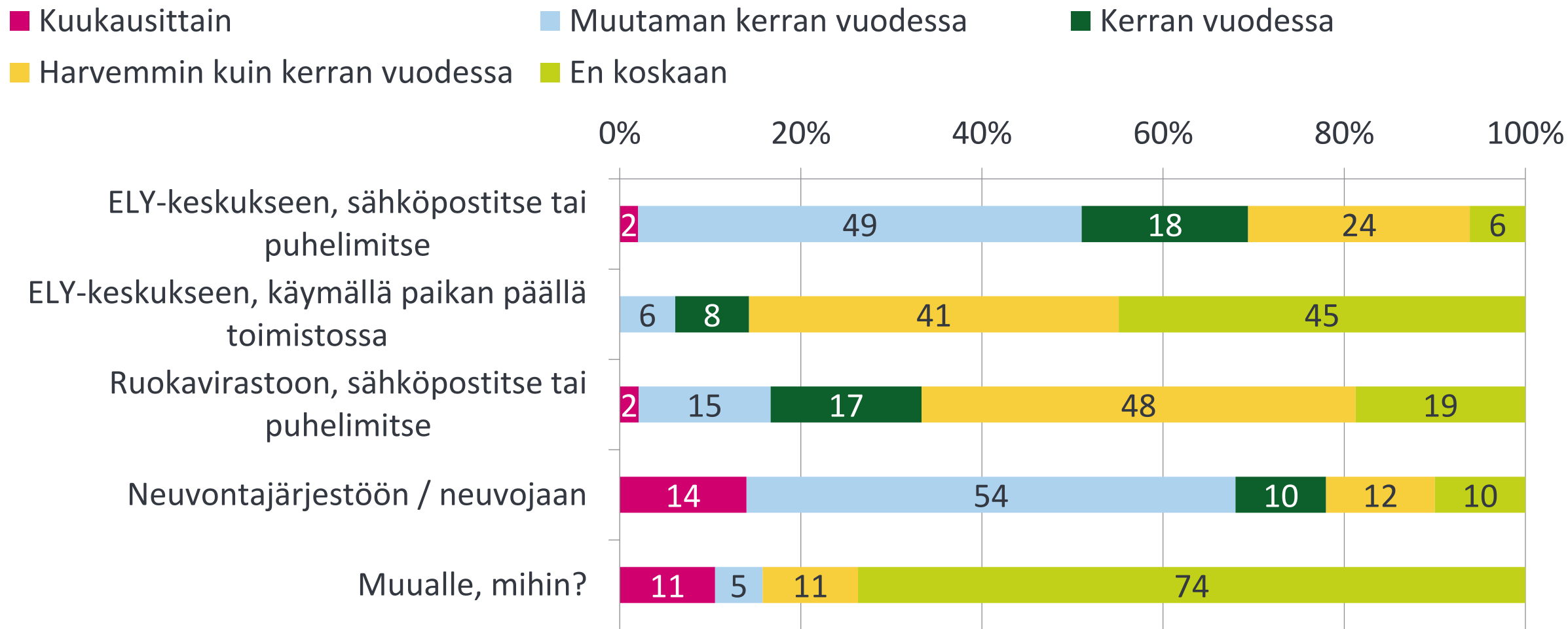
Luonnonmukainen tuotanto (N=50)

Tärkeimmät tiedon lähteet luomutuotannossa ovat ELY-keskukset ja neuvojat

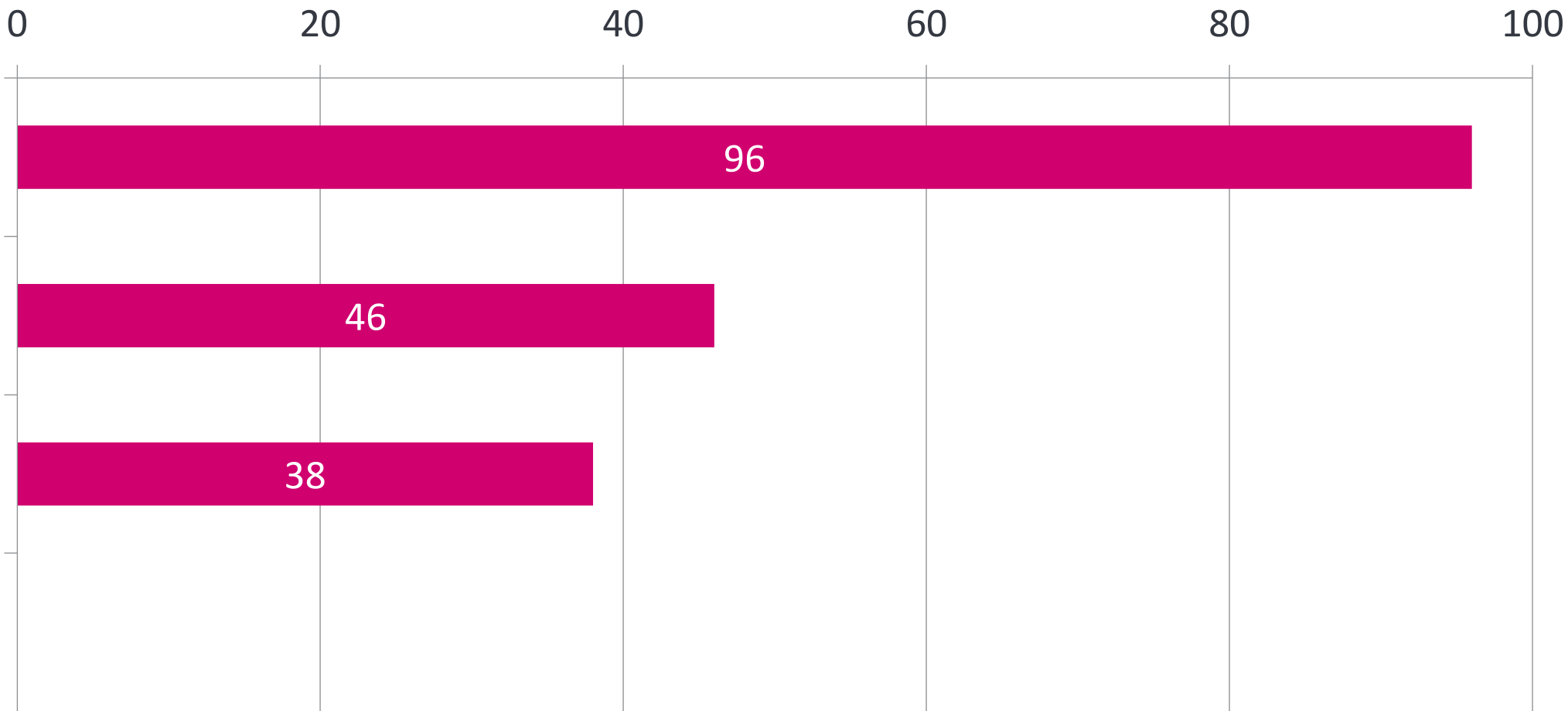
”Kuinka usein olet yhteydessä luomutuotantoon liittyvissä kysymyksissä seuraaviin tahoihin?”

Mitä välineitä tilallasi on käytössä luomun asiakirjojen ja dokumenttien hallinnassa?

% vastaajista

Paperidokumentit kansioituna

96

Sähköinen arkistointi omalla koneella

46

Minun Maatilani -sovellus

38

Muu sovellus, mikä?

Luomutuotannon etätarkastukset

% vastaajista

0 20 40 60 80 100

Onko tilallesi tehty luomutarkastus etätarkastuksena?
(N=49)

Tarvitsitko teknistä apua etätarkastuksessa (esimerkiksi yhteyden muodostamisessa tai muussa vastaavassa asiassa)? (N=15)

Saitko tarkastuksen aikana riittävästi tietoa tarkastajalta, mitä asiaa tarkastuksessa tarkastettiin ja miksi? (N=13)

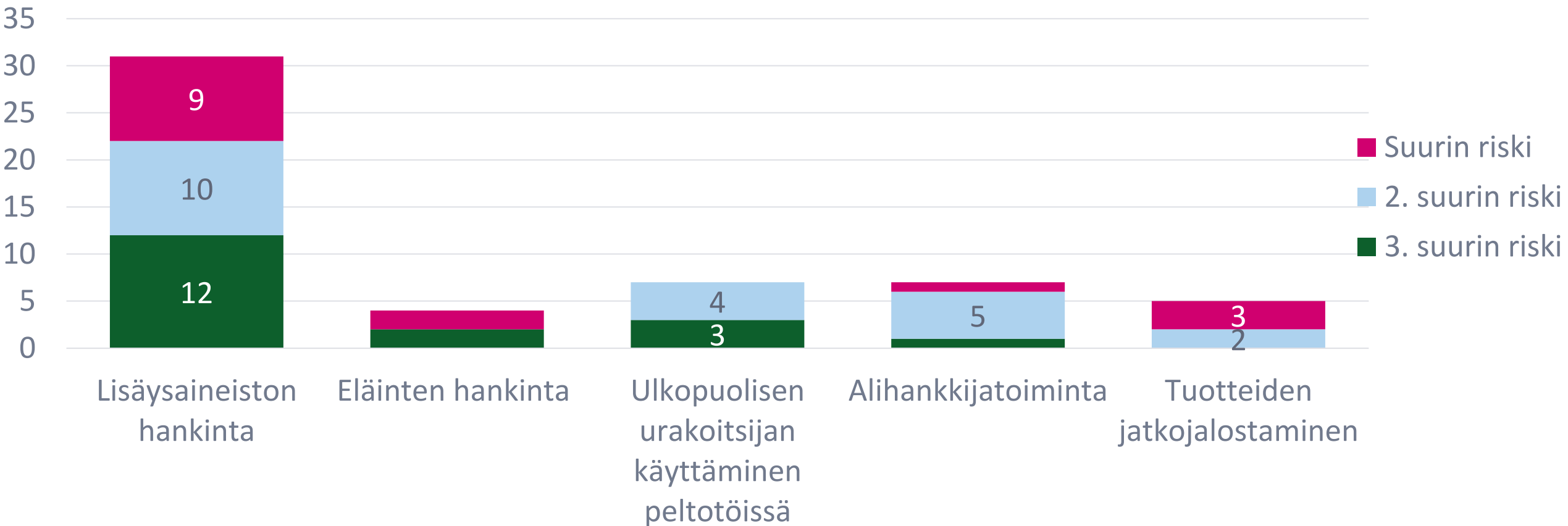
■ Kyllä ■ Ei

Luomutuotannossa on tärkeää, että tila tunnistaa riskit, jotka vaarantavat tuotteen luomukelpoisuuden. Mitkä seuraavista näet suurimpina riskeinä tilasi tuotteiden luomukelpoisuudelle? (1/2)

Valitse kolme suurinta riskiä ja aseta ne järjestykseen (1=suurin riski, 2=toiseksi suurin riski, 3=kolmanneksi suurin riski)

kpl vaihtoehdon valinnoita vastaajia

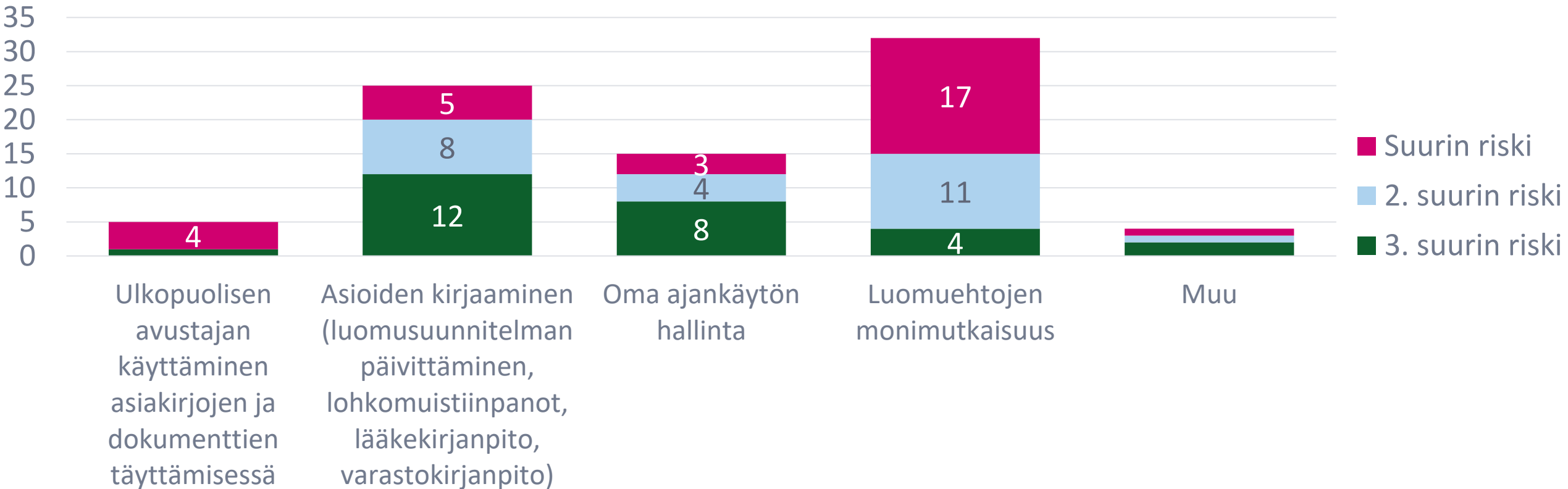

Luomutuotannossa on tärkeää, että tila tunnistaa riskit, jotka vaarantavat tuotteen luomukelpoisuuden. Mitkä seuraavista näet suurimpina riskeinä tilasi tuotteiden luomukelpoisuudelle? (2/2)

Valitse kolme suurinta riskiä ja aseta ne järjestykseen (1=suurin riski, 2=toiseksi suurin riski, 3=kolmanneksi suurin riski)

kpl vaihtoehdon valinnoita vastaajia

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Siemenviljely (N=62)

Siemenviljelyyn liittyvät kysymykset

- Tärkeimmät yhteystahot siemenviljelytiloille ovat siemenpakkaamot sekä neuvojat ja tarkastajat
- Vastaajat pitivät siemenviljelyyn liittyviä ohjeita erittäin selkeinä ja hyödyllisinä
- Viljelystarkastukset saivat vastaajilta erittäin hyvät arviot. 69 % vastaajista oli erittäin tyytyväisiä viljelystarkastukseen ja 31 % melko tyytyväisiä. Yksikään vastaaja ei ollut melko tyytymätön tai erittäin tyytymätön tarkastukseen.

Tärkeimmät tiedon lähteet siementuotannossa ovat siemenpakkaamot sekä neuvojat ja tarkastajat

”Kuinka usein olet yhteydessä siementuotannon vaatimuksista seuraaviin tahoihin?”

■ Viikoittain

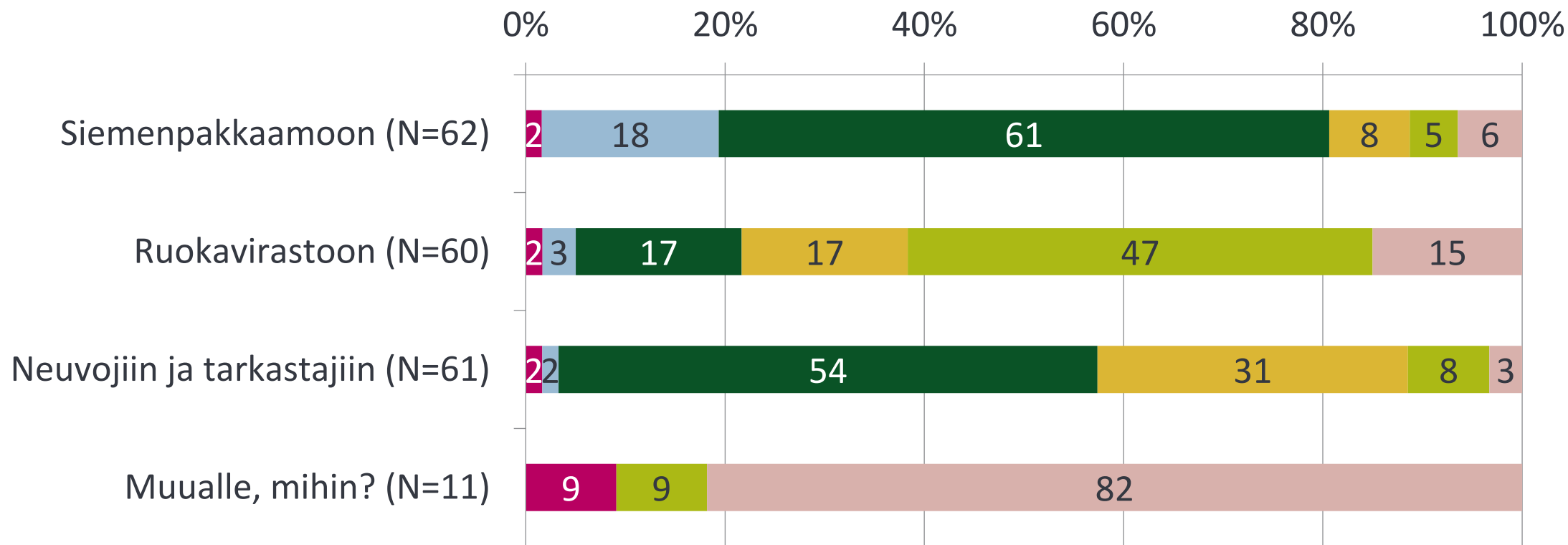
■ Muutaman kerran vuodessa

■ Harvemmin kuin kerran vuodessa

■ Kuukausittain

■ Kerran vuodessa

■ En koskaan

Ohjeiden hyödyllisyys

"Arvioi ohjeiden hyödyllisyyttä"

% vastaajista

0 20 40 60 80 100

Siemenviljelijän muistilista (N=58)

41

59

Siementuotantoa koskevat sertifiointin vaatimukset -
ohje (N=54)

35

57

7

Sertifioidun siemenperunan tuotanto ja tarkastukset -
ohje (N=10)

20

70

10

Ruokaviraston verkkosivujen ohjeet siemenviljelijöille
(N=41)

32

66

2

■ Erittäin hyödyllinen

■ Melko hyödyllinen

■ Ei erityisen hyödyllinen

■ Hyödytön

Ohjeiden selkeys

"Arvioi ohjeiden selkeyttä"

% vastaajista

0 20 40 60 80 100

Siemenviljelijän muistilista (N=57)

Siementuotantoa koskevat sertifiointin vaatimukset -
ohje (N=54)

Sertifioidun siemenperunan tuotanto ja tarkastukset -
ohje (N=10)

Ruokaviraston verkkosivujen ohjeet siemenviljelijöille
(N=41)

■ Erittäin selkeä

■ Melko selkeä

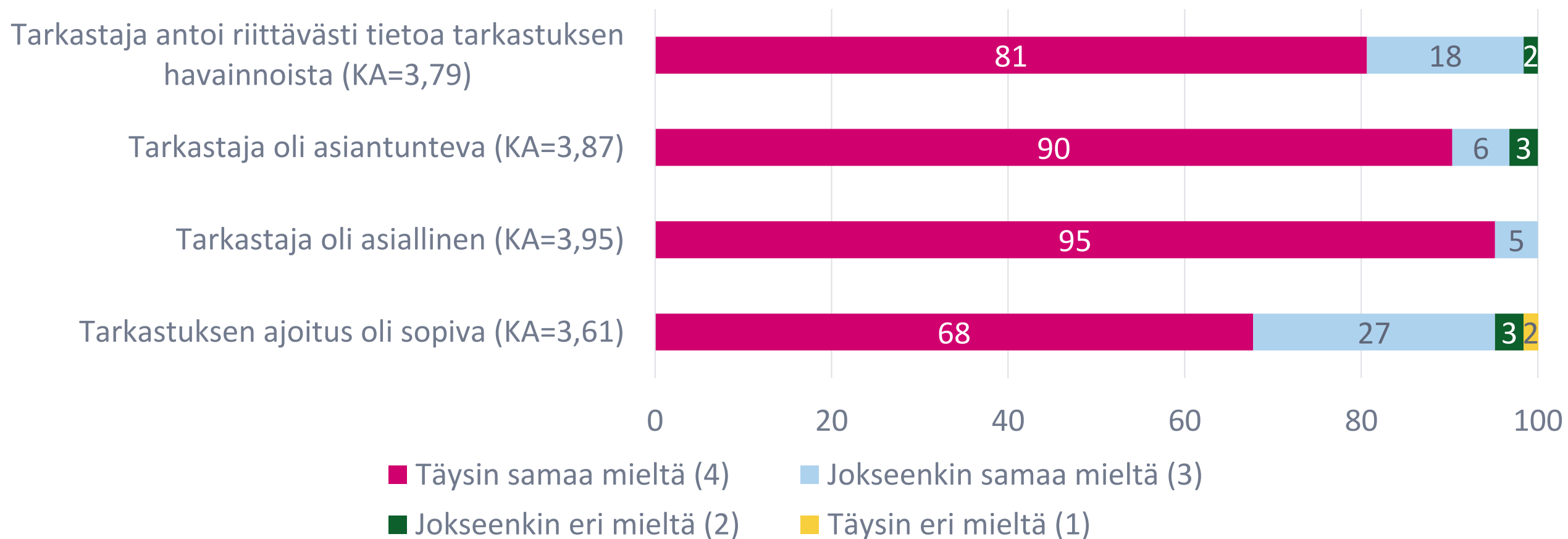
■ Melko epäselvä

■ Erittäin epäselvä

Arvioi seuraavia viljelystarkastukseen ja sertifiointiin liittyviä asioita (1/2)

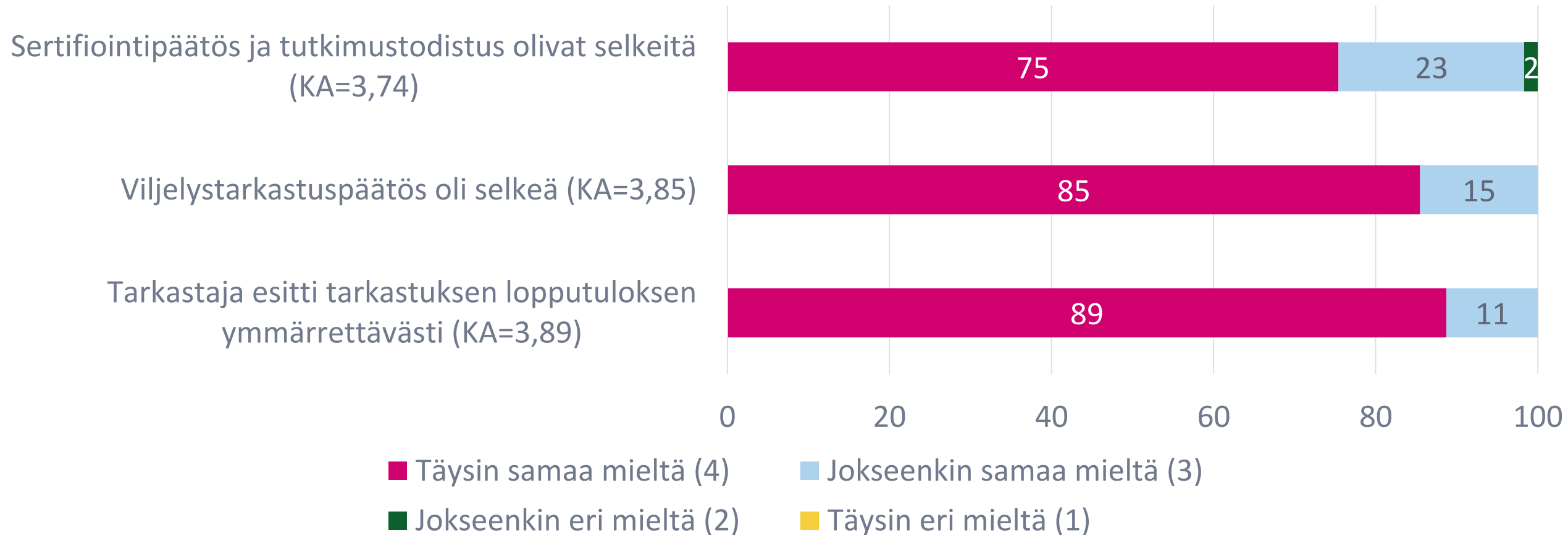
% vastauksista (N=62)
Suluissa keskiarvo asteikolla 1-4

Arvioi seuraavia viljelystarkastukseen ja sertifiointiin liittyviä asioita (2/2)

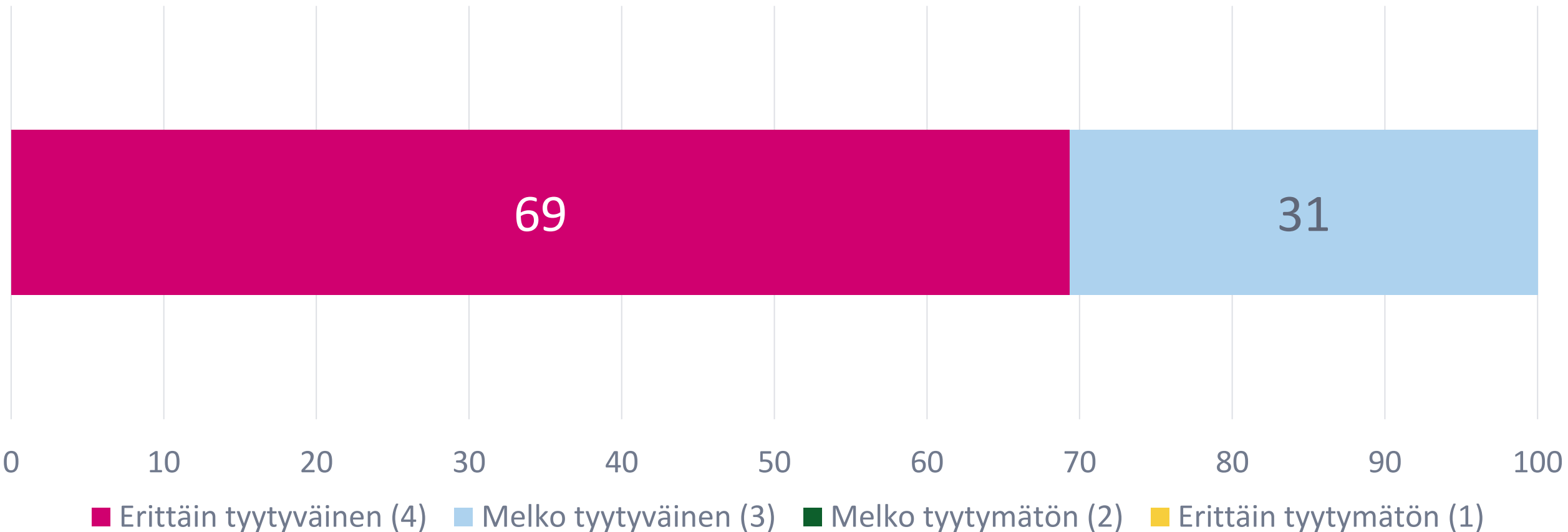
% vastauksista (N=62)
Suluissa keskiarvo asteikolla 1-4

Kuinka tyytyväinen olet viljelystarkastukseen kokonaisuutena?

% vastaajista (N=62)
KA 3,69 (asteikolla 1-4)

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

